

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/edukacja-1/program-polonijny/przystanek-historia/86475,Wizyta-delegacji-Instytutu-Pamieci-Narodowej-w-Minsku-Bialorus-2830-stycznia-201.html>
29.04.2024, 09:17

Wizyta delegacji Instytutu Pamięci Narodowej w Mińsku (Białoruś) - 28-30 stycznia 2018

W dniach 28-30 stycznia 2018 roku delegacja Instytutu Pamięci Narodowej na czele z dr. Jarosławem Szarkiem przebywała w Mińsku na Białorusi. Prezesowi IPN towarzyszyli prof. dr hab. Włodzimierz Suleja - p.o. dyrektora Biura Badań Historycznych, Adam Siwek - dyrektor Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa oraz dr Dorota Lewsza z Samodzielnej Sekcji Kontaktów Międzynarodowych w Biurze Prezesa

Po lewej stronie: Aleksandr Studniew (w środku), przewodniczący Bobrujskiego Miejskiego Komitetu Wykonawczego oraz jego zastępcy Nina Anufrijewa i Aleksandr Markaczew. Po prawej na pierwszym planie prezes IPN Jarosław Szarek - Bobrujsk, 30 stycznia 2018

Od lewej: Nina Anufrijewa, prof. Włodzimierz Suleja, Michał Chabros – kierownik Wydziału Polityczno-Ekonomicznego w Ambasadzie RP na Białorusi, Aleksandr Studniew, Jarosław Szarek, Aleksandr Markaczew – Bobrujsk, 30 stycznia 2018

Od lewej: Tatiana Gorbaczewa, naczelnik Wydziału Pracy Ideologicznej, Kultury i Spraw Młodzieży Bobrujskiego Miejskiego Komitetu Wykonawczego, Aleksandr Markaczew,

Aleksandr Studniew, Nina Anufrijewa, Po prawej stronie delegacja polska z tłumaczką –
Bobrujsk, 30 stycznia 2018

Wizyta delegacji Instytutu Pamięci Narodowej na Białorusi. Kuropaty – 29 stycznia 2018

Wizyta delegacji Instytutu Pamięci Narodowej na Białorusi. Kuropaty – 29 stycznia 2018

Wizyta delegacji Instytutu Pamięci Narodowej na Białorusi. Kuropaty – 29 stycznia 2018

Wizyta delegacji Instytutu Pamięci Narodowej na Białorusi. Kuropaty – 29 stycznia 2018

Na pierwszym planie od lewej: prezes IPN Jarosław Szarek i Andriy Buszylo – dyrektor Departamentu Europy i Ameryki Północnej MSZ Republiki Białoruś – Mińsk, 29 stycznia 2018

Od lewej: Andriej Buszyło - dyrektor Departamentu Europy i Ameryki Północnej MSZ Republiki Białoruś, czwarty z lewej Marcin Wojciechowski - pierwszy radca Ambasada RP na Białorusi, Adam Siwek - dyrektor Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN - Mińsk, 29 stycznia 2018

Od lewej: Marcin Wojciechowski – pierwszy radca Ambasady RP na Białorusi, Adam Siwek, Michał Chabros – radca, kierownik Wydziału Polityczno-Ekonomicznego w Ambasadzie RP na Białorusi, tłumaczka Halina Palianowa – Mińsk, 29 stycznia 2018

Wizyta delegacji IPN w Ambasadzie Polskiej w Mińsku. Prezes IPN dr Jarosław Szarek podczas wykładu na Przystanku Historia - 29 stycznia 2018

Wizyta delegacji IPN w Ambasadzie Polskiej w Mińsku. Prof. Włodzimierz Suleja podczas wykładu na Przystanku Historia - 29 stycznia 2018

Wizyta delegacji IPN w Ambasadzie Polskiej w Mińsku. Prof. Włodzimierz Suleja i dr Jarosław Szarek - 29 stycznia 2018

Wizyta delegacji IPN w Ambasadzie Polskiej w Mińsku – 29 stycznia 2018

Wizyta delegacji IPN w Ambasadzie Polskiej w Mińsku. Przystanek Historia – 29 stycznia 2018

Wizyta delegacji IPN w Ambasadzie Polskiej w Mińsku. Przystanek Historia - 29 stycznia 2018

Wizyta delegacji Instytutu Pamięci Narodowej w Mińsku - Pracownia Historyczna, 29 stycznia 2018

Wizyta delegacji Instytutu Pamięci Narodowej w Mińsku – Pracownia Historyczna, 29 stycznia 2018

Wizyta delegacji Instytutu Pamięci Narodowej w Mińsku – Pracownia Historyczna, 29 stycznia 2018

Wizyta delegacji Instytutu Pamięci Narodowej w Mińsku – zwiedzanie Muzeum Wielkiej Wojny Ojczyźnianej

Wizyta delegacji Instytutu Pamięci Narodowej w Mińsku – zwiedzanie Muzeum Wielkiej Wojny Ojczyźnianej

Wystawa „Święty Krzyż przeciw swastyce” w Muzeum Wielkiej Wojny Ojczyźnianej w Mińsku

W poniedziałek 29 stycznia delegacja odwiedziła uroczysko Kuropaty pod Mińskiem, miejsce pochówku ofiar represji politycznych lat 30. i 40. XX w. Wśród tysięcy niewinnych ofiar NKWD spoczywa tu prawdopodobnie prawie 4 tysiące Polaków. W miejscu upamiętnienia delegacja

złożyła kwiaty i zapaliła znicze.

Prezes IPN udzielił także wywiadu mediom polskim i zagranicznym, prezentując wydaną przez IPN tekę edukacyjną [„Operacja polska” NKWD 1937–1938. Losy Polaków w Rosji bolszewickiej i w ZSRS do 1939 roku](#).

Podczas spotkania w mińskiej Pracowni Historycznej, zajmującej się pielęgnowaniem historii żydowskiej, Jarosław Szarek zaproponował wystawienie wystaw przygotowanych przez IPN „»Żegota« – Rada Pomocy Żydom” oraz „Samarytanie z Markowej”.

Na spotkaniu z Dmitrijem Szlachtinem, dyrektorem Muzeum Historii Wielkiej Wojny Ojczyźnianej, które odbyło się po zwiedzeniu ekspozycji w Muzeum, prezes IPN mówił, że największym dramatem II wojny światowej było to, że straty ludnościowe dotyczyły przede wszystkim cywilów, co oznacza, iż w jej trakcie ginęli przede wszystkim niewinni ludzie. Dr Szarek podkreślił również wspólną dla Białorusinów i Polaków ideę walki do ostatniej kropli krwi. Jego zdaniem oba narody doskonale ją rozumieją i dlatego też powinny pokazywać zachodniemu światu, jaka jest cena wojny. Podziękował także za polskie akcenty w muzeum, takie jak na wystawie „Święty Krzyż przeciw swastyce”, opowiadającej o oporze duchownych katolickich i prawosławnych podczas niemieckiej okupacji. zorganizowanej przy współudziale Ambasady Polskiej w Mińsku ([relacja na stronie Muzeum Historii Wielkiej Wojny Ojczyźnianej](#)).

Ze względu na nieustanną potrzebę edukowania zarówno społeczeństwa białoruskiego, jak i polskiego na temat tragicznych dziejów II wojny światowej prezes IPN zaproponował dyrekcji Muzeum podjęcie współpracy z Instytutem. Kooperacja mogłaby obejmować wymianę dokumentów archiwalnych czy też organizację konferencji. Należy przy tym dodać, że Muzeum Historii Wielkiej Wojny Ojczyźnianej w Mińsku podjęło już wspólne inicjatywy z Muzeum Drugiej Wojny Światowej i Muzeum Wojska Polskiego.

W trakcie rozmów przedstawicieli środowiska naukowego z Białoruskiej Akademii Nauk i Białoruskiego Uniwersytetu Państwowego z władzami Instytutu wstępnie ustalono, że podjęte zostaną wspólne wysiłki w celu utworzenia polsko-białoruskiego forum historyków, stanowiącego arenę spotkań naukowców z obu państw. Podczas spotkań forum omawiane byłyby kwestie dotyczące wspólnej historii Polski i Białorusi. W celu przedyskutowania tematyki historycznej będą odbywały się również spotkania polskich i białoruskich doktorantów. Ponadto zaplanowano wydanie w języku polskim publikacji dotyczącej najnowszej historii Białorusi.

Podczas spotkania w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Republiki Białoruś zarówno Jarosław Szarek, jak i Andriej Buszyło, dyrektor Departamentu Europy i Ameryki Północnej zgodzili się, że dialog historyczny, który jest procesem długotrwałym i niełatwym powinien stać się punktem łączącym, a nie dzielącym Polskę i Białoruś. Dr Szarek zaproponował wmurowanie tablicy upamiętniającej Rafała Lemkina, urodzonego okolicach Wołkowyska Polaka, twórcy pojęcia „ludobójstwo” i projektu konwencji ONZ w sprawie zapobiegania i karania zbrodni ludobójstwa, podpisanej 9 grudnia 1948, nazywanej „konwencją Lemkina”.

Prezes Szarek poinformował również, iż IPN jest otwarty na współpracę z Białorusinami w dziedzinie wymiany naukowej oraz wspólnych wydawnictw czy wystaw.

W Ambasadzie Polskiej w Mińsku, w ramach Przystanku Historia odbył się wykład prof. Włodzimierza Sulei na temat budowania niepodległej Rzeczypospolitej, w kontekście pozaborowego dziedzictwa, wyzwań stojących przed nowo powstałym państwem i ludzi, którzy je tworzyli. Słowo wstępne wygłosił prezes Szarek, który mówił o wspólnej wielowiekowej polsko-białoruskiej historii, w której poszukiwać należy przede wszystkim tego wszystkiego, co nas łączy. Wspomniał także o istniejących już Przystankach Historia: w Wilnie, Brukseli, Nowym Jorku, Chicago, Grodnie – we wszystkich tych miejscach IPN organizuje wykłady, spotkania, konferencje i wystawy poświęcone polskiej historii. Jarosław Szarek zaprezentował również tekę edukacyjną, dotyczącą Operacji Polskiej NKWD.

Kolejnego dnia wizyty na Białorusi przedstawiciele IPN spotkali się w Bobrujsku z Aleksandrem Studniewem, przewodniczącym Bobrujskiego Miejskiego Komitetu Wykonawczego i Aleksandrem Markaczewem, jego zastępcą. Przewodniczący Studniew podkreślił, że miasto Bobrujsk łączy ciepłe i przyjazne stosunki z Polską, czego przykładem są częste wizyty w Twierdzy Bobrujsk polskich grup rekonstrukcyjnych. Zapewnił również, że władze miasta gwarantują podjęcie działań w celu budowy pomnika polskich oficerów w Twierdzy Bobrujsk.

Prezes Jarosław Szarek powiedział, że jest pod wielkim wrażeniem pieczołowitości, z jaką Białoruś traktuje sprawę upamiętnień. Podziękował za wsparcie idei wybudowania pomnika polskich żołnierzy, którzy marzyli o wolnej Polsce, jednak nie zdołali dotrzeć do ojczyzny i polegli na ziemi białoruskiej. Zaproponował, aby uroczystemu otwarciu pomnika towarzyszyła konferencja naukowa. Prof. Włodzimierz Suleja, kierujący Biurem Badań Historycznych IPN, dodał, iż wspólna konferencja stanowiłaby okazję do nawiązania kontaktów naukowych, pokazania punktów zbieżnych, łączących w przeszłości Polskę i Białoruś.

Prezes IPN zasugerował, że polsko-białoruskie spotkania grup rekonstrukcyjnych, bardzo popularnych również w Polsce, mogłyby odbywać na terenie twierdz w obu państwach. W opinii Jarosława Szarka Białoruś posiada w sobie wielki potencjał, zarówno jeśli chodzi o miejsca historyczne i zabytki, jak również piękną, nieskażoną przyrodę. Jego zdaniem wybudowanie pomnika w twierdzy Bobrujsk to zaledwie początek współpracy, gdyż w Polsce jest wiele miejsc obronnych (np. Modlin i Giżycko, Srebrna Góra, Dęblin czy Kłodzko), które mogłyby podjąć współpracę ze stroną białoruską.

Aleksandr Studniew poddał pod rozwagę pomysł zorganizowania wspólnych polsko-białoruskich wypraw turystycznych szlakiem twierdz, znajdujących na terytorium obu państw. Prezes Szarek podsunął pomysł urządzenia spływów kajakowych rzeką Berezyną.

Jarosław Szarek mówił ponadto o wielkim zainteresowaniu historią w Polsce i inicjatywach Instytutu zachęcających młodych ludzi do poznawania przeszłości własnego państwa:

filmach, komiksach, grach planszowych i puzzlach, cieszących się zainteresowaniem również za granicami naszego kraju. Zaoferował możliwość zorganizowania przez IPN lekcji dla nauczycieli białoruskich, wykorzystujących materiały edukacyjne Instytutu. Zaprosił również władze miasta na uroczystości związane ze stuleciem Niepodległości Polski.